

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W KONINIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI ZADAŃ

W ROKU 2019

KONIN , MAJ 2020

Spis treści:

I. Wstęp	3
1. Podstawy prawne funkcjonowania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie ..3	
- PCPR jako organizator pieczy zastępczej.....6	
2. Organizacja, obsada i zarządzanie kadrami PCPR	6
3. Decyzje administracyjne.....	7
4. Koordynacja działań oraz nadzór nad wykonywaniem zadań realizowanych przez powiat z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz osób niepełnosprawnych.....8	
II. Finansowanie zadań realizowanych przez PCPR	15
1. Realizacja dochodów	15
2. Realizacja wydatków	18
III. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz pomocy społecznej	23
1. Rodziny zastępcze	23
- realizacja zadań przez Zespół ds. Pieczy Zastępczej.....23	
2. Udzielone świadczenia- Zespół ds. Świadczeń	26
IV. Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej.....	33
V. Realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych (PFRON).....	49
1.Rehabilitacja społeczna i zawodowa	49
- dodatkowe środki finansowe z PFRON.....53	
- opieka wytchnieniowa edycja 2019	54
VI Współpraca PCPR z instytucjami i organizacjami zewnętrznymi	55
VII. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej I pieczy zastępczej	57

I. WSTĘP

1. Podstawy prawne funkcjonowania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie (PCPR) jest jednostką organizacyjną samorządu terytorialnego, powstałą na podstawie Uchwały Nr III/26/98 Rady Powiatu Konińskiego z dnia 22.12.1998 r . PCPR działa na podstawie Statutu uchwalonego przez Radę Powiatu Konińskiego Uchwałą Nr XLI/226/06 z dnia 30.06.2006 r. zmienionego uchwałą Nr XV/101/2012 z dnia 16 lutego 2012 r. oraz Regulaminu Organizacyjnego nadanego uchwałą Zarządu Powiatu Konińskiego Nr 397/2017 z dnia 22 marca 2017 r.

Centrum, realizuje następujące zadania z zakresu polityki społecznej:

- 1) kierowanie i umieszczanie osób w domach pomocy społecznej,
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi ,
- 3) pomoc cudzoziemcom,
- 4) prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej,
- 5) opracowywanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej,
- 6) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 7) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawczych i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- 8) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- 9) powadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym,
- 10) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,

11) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

a) grup wsparcia,

b) specjalistycznego poradnictwa,

12) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich,

13) prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodzin zastępczych i pełniących funkcje rodzin zastępczych,

14) kompletowanie we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w pieczy zastępczej,

15) finansowanie:

a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie innego powiatu,

b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą,

c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki,

16) sporządzanie sprawozdań finansowo-rzeczowych dot. systemu pieczy zastępczej,

17) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,

18) współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy społecznej,

19) rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych:

a) finansowanie warsztatów terapii zajęciowej oraz nadzór nad działalnością,

b) dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,

c) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,

d) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,

e) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych i technicznych,

f) współpraca ze Społeczną Powiatową Radą ds. osób niepełnosprawnych.

20) orzekanie o niepełnosprawności w ramach prowadzonego Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności,

21) nadzór na działalnością domów pomocy społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych, środowiskowych domów samopomocy,

22) nadzór nad realizacją zadań wynikających z zawartych umów z podmiotami niepublicznymi,

wykonuje uchwały Rady i Zarządu Powiatu Konińskiego. PCPR realizuje zadania własne powiatu, zadania zlecone przez administrację rządową, oraz inne określone w ustawach:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej [Dz. U. z 2018 r. poz. 998 t.j.];

2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej [j.t Dz. U. z 2018 r. poz.1508];

3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych [t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 511];

4. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym [j.t.: Dz. U. z 2019 r. poz. 511 t.j.];

5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych [t.j.Dz. U. z 2017 r.poz.2077.];

6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie [Dz. U. z 2015 r. poz.1390];

Ponadto PCPR wykonuje zadania zapisane w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Konińskiego na lata 2015-2022, Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020 w Powiecie Konińskim, oraz Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2020.

Podstawą gospodarki finansowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest roczny plan finansowy, sporządzany na rok budżetowy, zgodnie z obowiązującą procedurą budżetową oraz środki przyznane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań związanych z rehabilitacją społeczną i zawodową.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 76 ust. 1 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. Zgodnie z Zarządzeniem Starosty Konińskiego 44/2011 z dnia 22 września 2011 roku **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.**

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej stanowi odrębne sprawozdanie złożone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

2. ORGANIZACJA, OBSADA ORAZ ZARZADZANIE KADRAMI PCPR

W roku 2019r. struktura organizacyjna przedstawiała się następująco :

Dział Organizacyjny PCPR I

Dział Finansowo-Księgowy PCPR II

Zespół ds.rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych PCPR IV

Zespół ds. pieczy zastępczej PCPR V

Zespół ds. realizacji świadczeń i Pomocy Instytucjonalnej PCPR III, VI

Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej OPRIIK

Powiatowy Zespół ds.Orzekania o Niepełnosprawności PZOON

Jak wynika z powyższego, w strukturze PCPR funkcjonuje Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej oraz dział Powiatowy Zespół Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

W PCPR na koniec 2019 roku pracowało 32 osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

Wykształcenie pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie

(w osobach) na dzień 31 grudnia 2019 r.

Wyższe magisterskie	31
Podyplomowe	12

Wyższe licencjackie	1
Specjalizacje zawodowe	5

Pracownicy PCPR wciąż podwyższają swoje kwalifikacje korzystając z dostępu do bezpłatnego systemu kształcenia w ramach programów unijnych i innych, lub też angażując własne środki finansowe i korzystając z dofinansowania pracodawcy.

3. DECYZJE ADMINISTRACYJNE

W roku ubiegłym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie wydawało decyzje administracyjne dotyczące:

- umieszczenia w DPS – **7 decyzji**
- odpłatności za pobyt w DPS – **64 decyzje**
- decyzje o odpłatności oraz nieponoszeniu odpłatności za uczestnictwo w ŚDS – **97 decyzji**
- kierujące do ŚDS lub przedłużające pobyt – **58 decyzji**
- wygaśnięcie decyzji kierującej do ŚDS – **5 decyzji**
- pomocy dla wychowanków z rodzin zastępczych – **41 decyzji**
- pomocy dla wychowanków z placówek opiekuńczo – wychowawczych – **3 decyzje**
- funkcjonowania dla rodzin zastępczych – **430 decyzji**
- odpłatności rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w opiece zastępczej i pełnoletnich osób, które pozostały w rodzinie zastępczej po ukończeniu 18 r. ż. – **177 decyzji**

Łączna liczba decyzji administracyjnych wydanych w roku 2019 wyniosła 882

160 spośród w/w decyzji dotyczyło następujących placówek wsparcia dziennego – Środowiskowych Domów Samopomocy w powiecie konińskim, które w roku 2019 udzielały wsparcia łącznie 100 osobom niepełnosprawnym. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej finansowane ze środków budżetu Wojewody Wielkopolskiego.

1/Środowiskowy Dom Samopomocy w Koninie	894 715,00 zł
2/Środowiskowy Dom Samopomocy w Głębockiem	772 917,00 zł
3/Środowiskowy Dom Samopomocy w Ślesinie	772 831,69 zł

z tego :

środki otrzymane z powiatu:

6 275,80 zł

przeznaczone na ubezpieczenie środka transportu oraz majątku jednostki

4. KOORDYNACJA DZIAŁAŃ ORAZ NADZÓR NAD WYKONANIEM ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ POWIAT Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ WSPIERANIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Nadzór nad prawidłowością wykonywanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zadań wykonuje Zarząd Powiatu, natomiast nadzór nad realizacją zadań zleconych wykonywanych przez PCPR sprawuje Wojewoda. Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej w imieniu Starosty sprawuje nadzór merytoryczny nad domami pomocy społecznej placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, środowiskowymi domami samopomocy, a także w ramach realizacji zadań powiatu ze środków PFRON pełni nadzór nad warsztatami terapii zajęciowej. W związku z powyższym w roku 2019 przeprowadzono kontrole, zgodnie z zarządzeniem Starosty Konińskiego zatwierdzającym Plan Kontroli przeprowadzanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie. PCPR przeprowadziło w 2019 r. wszystkie zaplanowane kontrole w następujących jednostkach:

Wykaz przeprowadzonych w 2019 roku kontroli przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie

Kontrole w Środowiskowych Domach Samopomocy

Lp.	Beneficjent	Zakres kontroli	Termin kontroli	Wyniki kontroli
1.	Środowiskowy Dom Samopomocy 62-561 Ślesin, Głębockie 26 A	1.Dowozy i odwozy uczestników ŚDS. 2.Dokumentacja pracy zespołu wspierająco-aktywizującego. 3.Prowadzenie dokumentacji indywidualnej.	12.04.2019	Bez zaleceń

		4.Prowadzenie dokumentacji zbiorczej.		
2.	Środowiskowy Dom Samopomocy 62-561 Ślesin, Głębockie 26 A	1.Dowozy i odwozy uczestników ŚDS. 2.Realizacja postanowień umowy w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji pracowników. 3.Ochrona Danych osobowych uczestników ŚDS.	23.08.2019	Bez zaleceń
3.	Środowiskowy Dom Samopomocy 62-561 Ślesin, Głębockie 26 A	1.Ewidencja obecności uczestników 2.Dowozy i odwozy uczestników ŚDS. 3.Realizacja postanowień umowy w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji pracowników. 4.Współpraca ze wskazanymi w Rozporządzeniu w sprawie ŚDS podmiotami.	22.11.2019	Bez zaleceń
4.	Środowiskowy Dom Samopomocy 62-500 Konin, ul. Zagórska 3 A	1.Dokumentacja pracy zespołu wspierająco-aktywizującego. 2.Prowadzenie dokumentacji indywidualnej.	31.05.2019	Bez zaleceń

		<p>3.Prowadzenie dokumentacji zbiorczej.</p> <p>4.Realizacja postanowień umowy w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji pracowników.</p> <p>5.Współpraca ze wskazanymi w Rozporządzeniu w sprawie ŚDS podmiotami.</p>		
5.	<p>Środowiskowy Dom Samopomocy</p> <p>62-561 Ślesin,</p> <p>ul. Kościelna</p> <p>46</p>	<p>1.Ewidencja obecności uczestników Domu.</p> <p>2.Dokumentacja pracy zespołu wspierająco-aktywizującego.</p> <p>3.Prowadzenie dokumentacji indywidualnej.</p> <p>4.Prowadzenie dokumentacji zbiorczej.</p> <p>5.Zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.</p> <p>6.Dowozy i odwozy uczestników ŚDS.</p>	27.09.2019	Bez zaleceń

Kontrola w Domu Pomocy Społecznej

Lp.	Beneficjent	Zakres kontroli	Termin kontroli	Wyniki kontroli
1.	Dom Pomocy Społecznej	Realizacja decyzji ustalających odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	22.03.2019	Bez zaleceń

	62-561 Ślesin ul. Kościelna 46			
--	---	--	--	--

- **Kontrole z zakresu programu PFRON „Wyrównywanie różnic między regionami”**

Lp.	Beneficjent	Zakres kontroli	Termin kontroli	Wyniki kontroli
1	UG Kazimierz Biskupi	Wykorzystanie busa do celów zawartych w umowie	30 Kwiecień 2018	Bez zaleceń
2	UG Kleczew	Wykorzystanie busa do celów zawartych w umowie	15 lipiec 2018	Zalecenia: doprecyzować zapisy w kartach drogowych dotyczące miejsca docelowego wyjazdu
3	UG Krzymów	Wykorzystanie busa do celów zawartych w umowie	25 Czerwiec 2018	Bez zaleceń
4	Fundacja Mielnica	Wykorzystanie busa do celów zawartych w umowie	09 Lipiec 2018	Bez zaleceń
5	UG Rzgów	Wykorzystanie busa do celów zawartych w umowie	14 Sierpień 2018	Bez zaleceń

6	UG Ślesin	Wykorzystanie busa do celów zawartych w umowie	12 październik 2018	Bez zaleceń
7	PSONI Wilczyn	Wykorzystanie busa do celów zawartych w umowie	29 Październik 2018	Bez zaleceń

Kontrole w Warsztatach Terapii Zajęciowej

L p.	Beneficjent	Zakres kontroli	Termin kontroli	Wyniki kontroli
1	Wilczogóra	IPR uczestników, trening ekonomiczny, zatrudnienie personelu	29 Październik 2018	Bez zaleceń
2	Paprotnia	IPR uczestników, trening ekonomiczny, zatrudnienie personelu	25 Czerwiec 2018	Bez zaleceń
3	Mielnica	IPR uczestników, trening ekonomiczny, zatrudnienie personelu	09 Lipiec 2018	Bez zaleceń
4	Nieborzyn	IPR uczestników, trening ekonomiczny, zatrudnienie personelu	13 Czerwiec 2018	Bez zaleceń
5	Ignacewo	IPR uczestników, trening ekonomiczny, zatrudnienie personelu	08 Październik 2018	Zalecenia: doprecyzować kryteria dotyczące punktacji przekładającej się na wysokość treningu ekonomicznego

- **Kontrole z zakresu prawidłowości wydatkowania środków i ich dokumentowania**

lp.	data kontroli	jednostka kontrolowana	zalecenia - data pisma	realizacja	uwagi
1	2019-05-16	WTZ Mielnica Duża	<i>bez zaleceń</i>	x	x
2	2019-05-24	WTZ Wilczyn	<i>bez zaleceń</i>	x	x
3	2019-12-10	WTZ Ignacewo	<i>bez zaleceń</i>	x	x
4	2019-10-11	WTZ Nieborzyn	<i>bez zaleceń</i>	x	x
5	2019-08-23	ŚDS w Głębockim	<i>bez zaleceń</i>	x	x
6	2019-06-18	WTZ Paprotnia	<i>bez zaleceń</i>	x	x
7	2019-09-13	ŚDS im. Doktora Piotra Janaszka w Koninie	<i>bez zaleceń</i>	x	x

Kontrola rodzin zastępczych:

- Na podstawie Uchwały Nr 263 / 016 Zarządu Powiatu Konińskiego z dnia 17 maja 2016 r. w sprawie upoważnienia do sprawowania kontroli(...) oraz Zarządzenia Nr 4/2016 i 10/2016 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w okresie od stycznia do grudnia 2019 r. przeprowadzono kontrolę 9 rodzin zastępczych przebywających na terenie powiatu konińskiego, w tym:
 - 7 rodzin zastępczych spokrewnionych, 1 rodzina zastępcza niezawodowa i 1 rodzina zastępcza zawodowa.

- Przedmiotem kontroli rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka była ocena:
 - traktowania dziecka w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
 - zapewnienia dostępu dziecka do świadczeń zdrowotnych;
 - zapewnienia dziecku kształcenia, wyrównywania braków rozwojowych i szkolnych;
 - zapewnienia rozwoju uzdolnień dziecka i jego zainteresowań;
 - zaspokajania emocjonalnych, bytowych, rozwojowych, społecznych oraz religijnych potrzeb dziecka;
 - zapewnienia ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
 - umożliwienia kontaktu dziecka z rodzicami i innymi bliskimi osobami;
 - współpracy z ośrodkiem adopcyjnym, koordynatorem i organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

- Kontrolowane rodziny zastępcze w 2019 spełniały wymogi ustawowe zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i zapewniały odpowiednie warunki bytowe oraz mieszkaniowe umożliwiające dzieciom zaspokajanie ich indywidualnych potrzeb, w tym:
 - rozwój emocjonalny, fizyczny i społeczny
 - właściwą edukację i rozwój zainteresowań
 - wypoczynek i organizację czasu wolnego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie poddane było następującym kontrolom w roku 2019:

Lp.	Zakres kontroli	Kontrolujący
1	Sprawdzenie prawidłowości realizacji w 2018 r. programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie	Wojewoda Wielkopolski

II. FINANSOWANIE ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ PCPR

W 2019 rok Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie swe zadania merytoryczne realizowało przy zatrudnieniu 32 osób i zrealizowanym budżecie w wysokości:

- **1 190 497,89 zł dochody,**
- **6 611 912,20 zł wydatki.**

Poza środkami budżetowymi Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydatkowało w 2019 roku środki pozabudżetowe na zadania pochodzące z:

- **PFRON Warszawa wg algorytmu w wysokości – 4 004 140,72 zł**
- **Programu Aktywny Samorząd w wysokości 321 741,00 zł**
- **Programu wyrównywanie różnic między regionami w wysokości 400 000,00 zł**

Na dochody złożyły się :

- 2,5 % od wydatkowanych środków z PFRON
- wpływy od rodziców za utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych,
- wpływy z opłat gmin za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych,
- odsetki od środków na rachunkach bankowych.

Wydatki zostały zrealizowane w ramach:

- zadań własnych w kwocie 5 161 217,98 zł
- zadań zleconych w kwocie 1 406 804,22 zł
- porozumień w kwocie 43 890,00 zł –

Dochody ogółem wykonanie 1 190 497,89 zł w tym:

Skarbu Państwa; 34 187,82 zł

Rozdział 85321 – Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności 17 652,00 zł

(opłaty za karty parkingowe)

Rozdział 85203 - Ośrodki wsparcia **16 535,82 zł-**
(Wpływy z odpłatności za SDS)

Dochody pozostałe **1 156 310,07 zł**

Rozdział 85508 - Rodziny zastępcze

1 027 639,75 zł

– Wpływy od rodziców z tytułu odpłatności za utrzymanie dzieci
(wychowanków) w rodzinach zastępczych **41 855,44zł**

– wpływy z usług (dochody z innych powiatów z tytułu porozumień) **453 067,29 zł**

- Powiat Inowrocławski	47 801,37 zł
- Powiat Poznański	12 924,00 zł
- Powiat Kolski	15 800,26 zł
- Miasto Toruń	8 328,00 zł
- Miasto Mysłowice	8 328,00 zł
- Powiat Słupecki	17 156,00 zł
- Miasto Konin	136 356,40 zł
- Miasto Żory	25 384,00 zł
- Powiat Gnieźnieński	17 764,83 zł
- Miasto Jastrzębie Zdrój	15 156,00 zł
- Powiat Turecki	19 771,23 zł
- Powiat Słubicki	8 416,00 zł
- Powiat Obornicki	35 260,56 zł
- Powiat Mogileński	8 328,00 zł
- Powiat Bytowski	27 449,74 zł
- Powiat Grójecki	27 449,74 zł
- Miasto Chorzów	8 328,00 zł
- Powiat Sępoleński	13 065,16 zł

- Wpływy z wpłat gmin na rzecz innych j.s.t. 531 056,39 zł

(wpłaty zw. z kosztami opieki i wychowania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych)

Wpłaty z poszczególnych gmin wyniosły:

Stare Miasto	45 274,75 zł
Skulsk	70 922,12 zł
Ślesin	83 059,40 zł
Sompolno	45 395,47 zł
Kleczew	34 541,40 zł
Kazimierz Biskupi	52 360,69 zł
Kramsk	35 888,53zł
Krzymów	13 003,34 zł
Rychwał	7 039,25 zł
Golina	30 919,34 zł
Wierzbinek	56 188,29 zł
Grodziec	18 579,87 zł
Rzgów	1 875,63 zł
Wilczyn	36 008,31 zł

Rozdział 85324- PFRON 127 015,55 zł

wpływy z różnych dochodów

w tym;

- 2,5 % od środków PFRON przekazanych na obsługę 100 103,00 zł

Środki spływają wraz z kwotami z PFRON Warszawa na realizację zadań przez PCPR.

- środki na obsługę, promocję i ewaluację z Programu AS 20 912,55 zł

- środki na obsługę, promocję i ewaluację wyrównywanie różnic między regionami 6 000,00 zł

WYDATKI — 6 611 912,20 zł

Rozdział 85510 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze 20 498,59 zł

Zadania własne

Rozdział 85504 – Wspieranie rodziny 40 610,00 zł

Zadania zlecone

– Świadczenia społeczne program „Dobry Start”

Świadczenie zostało wypłacone dla 131 dzieci z powiatu konińskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Rozdział 85508 - Rodziny zastępcze 819 684,22 zł

Zadania zlecone

Planowane wydatki w tym rozdziale przeznaczono na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej, tj. na finansowanie dodatku wychowawczego dla rodzin zastępczych, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rozdział 85508 - Rodziny zastępcze 3 960 423,29 zł

Zadania własne w tym m.in.:

- Świadczenia społeczne

2 147 285,28 zł

w tym:

1. Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej: **1 835 248,50 zł** dla 223 dzieci z 125 rodzin (dla 70 rodzin zastępczych spokrewnionych dla 90 dzieci, 39 rodzin zastępczych niezawodowych dla 49 dzieci, 3 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego dla 24 dzieci, 8 rodzin zastępczych zawodowych dla 33 dzieci, 2 rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna dla 4 dzieci i 3 rodzinne domy dziecka dla 23 dzieci).
2. Świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka **41 525,23 zł** dla 40 dzieci.
3. Pomoc pieniężną dla wychowanków kontynuujących naukę: **152 140,64 zł** –

dla 39 wychowanków z rodzin zastępczych.

4. Pomoc pieniężną na usamodzielnienie na kwotę **32 962,00 zł** - dla 7 wychowanków rodzin zastępczych i na zagospodarowanie dla 4 wychowanka na kwotę **6 308,00 zł**.
 5. Świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego – **5 000,00 zł** – dla 1 rodziny
 6. Świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych – **3 000,00 zł** dla 1 rodziny
 7. Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego – **45 322,95 zł** dla 6 rodzin
 8. Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania – **25 777,96 zł** dla 60 dzieci
- § 4170 - Wynagrodzenia bezosobowe 680 450,03 zł
- w tym.
- wynagrodzenia z tytułu umów zleceń dla rodzin zastępczych zawodowych pełniących zadania pogotowia rodzinnego, rodzin zastępczych zawodowych i rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej – 573 515,03 zł
 - pomoc gospodarcza dla rodzin zastępczych – 106 935,00 zł
- § 4330 – Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego 251 262,01 zł
- od innych jednostek samorządu, w tym:
1. 11 porozumień z Miastem Konin 67 178,27 zł
- Finansowanie pobytu dzieci z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Miasta Konina, w tym:
- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 25.04.2019 r. – 2 660,35 zł
 - 1 dziecka za okres 26.03.2019 r. – 31.12.2019 r. – 6 380,32 zł
 - 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 12 624,00 zł
 - 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 12 624,00 zł
 - 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 8 328,00 zł

- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 8 328,00 zł
- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 7 905,60 zł
- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 8 328,00 zł

2. Porozumienie z Powiatem Kolskim 8 416,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Kolskiego za okres 01.01.2019 r. – 30.08.2019 r.

3. Porozumienie z Powiatem Tatrzańskim

12 624,00 zł Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Tatrzańskiego za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r.

4. 2 porozumienia z Powiatem Jarocińskim 18 936,00 zł

Finansowanie pobytu 2 dzieci z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Jarocińskiego, w tym:

- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 30.06.2019 r. – 6 312,00 zł
- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 12 624,00 zł

5. Porozumienie z Powiatem Krotoszyńskim 694,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Krotoszyńskiego za okres 01.01.2019 r.-31.01.2019 r.

6. 3 porozumienia z Powiatem Słupckim 34 317,20 zł

Finansowanie pobytu 3 dzieci z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Słupckiego, w tym:

- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 15 156,00 zł
- 1 dziecka za okres 24.01.2019 r. – 31.12.2019r. – 9 593,10 zł
- 1 dziecka za okres 24.01.2019 r. – 31.12.2019r. – 9 568,10 zł

7. 4 porozumienia z Powiatem Tureckim 17 035,80 zł

Finansowanie pobytu 2 dzieci z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Tureckiego

- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r.– 8 328,00 zł
- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r.– 8 707,80 zł

8. Porozumienie z Miastem Zabrze 8 328,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Miasta Zabrze za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019r.

9. Porozumienie z Powiatem Inowrocławskim 5 552,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Inowrocławskiego za okres 01.01.2019 r. – 30.08.2019r.

10. Porozumienie z Powiatem Żyrardowskim 8 328,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Żyrardowskiego za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019r.

11. Porozumienie z Miastem Bytom 31 421,48 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Miasta Bytom za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019r.

12. Porozumienie z Miastem Toruń 8 328,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Miasta Torunia za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019r.

13. Porozumienie z Powiatem Mogileńskim 13 024,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Mogileńskiego za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019r.

14. Porozumienie z Powiatem Żywieckim 8 328,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Żywieckiego za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019r.

15. Porozumienie z Powiatem Poznańskim 8 751,26 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie

Powiatu Poznańskiego za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019.

Rozdział 85205 – Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
11 840,00 zł Zadania zlecone

Wydatki w tym rozdziale zrealizowano w II półroczu 2019r. na zatrudnienie specjalistów do realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Rozdział 85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie -
925 644,30 zł

Zadania własne

Rozdział 85220

Wydatki w tym rozdziale dotyczą działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego w Ślesinie. Ośrodek obejmuje swoją działalnością obszar całego powiatu konińskiego. Realizuje zadania merytoryczne nie tylko w swojej siedzibie ale również świadczy usługi w formie porad psychologicznych, prawnych i informacyjnych bezpośrednio w gminach powiatu konińskiego.

Rozdział 85220 - Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Zadania własne 239 331,80 zł

Porozumienia między jednostkami samorządu 43 890,00 zł

Rozdział 85321 - Powiatowy Zespół d/s Orzekania o Niepełnosprawności
534 670,00 zł Zadania zlecone

Wydatki w tym rozdziale dotyczą Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności i związane są z kosztem wydawania orzeczeń o niepełnosprawności dla mieszkańców powiatu konińskiego i tureckiego. Środki przeznaczone na pokrycie kosztów Zespołu dotyczących weryfikacji dokumentacji lekarskiej, orzeczeń lekarskich oraz kosztów obsługi petentów.

W 2019 roku wydano ogółem 3155 orzeczeń w tym:

- dla osób po 16 roku życia 2 756:

1. 2 651 orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności,
2. 62 orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
3. 43 orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności,

- dla osób przed 16 rokiem życia 399:

1. 2 orzeczeń o odmowie ustalenia niepełnosprawności,
2. 50 orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych,

3. 347 orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych.

Rozdział 85395 – Pozostała działalność 15 320,00 zł

Zadania własne

Planowane wydatki w tym rozdziale są związane z realizacją programu „Opieka wychowawcza 2019”, w którym Powiat pokrył 20% wydatków, 80 % pochodziło z budżetu państwa.

III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. ZESPÓŁ ds. SPRAW PIECZY ZASTĘPCZEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizując zadania powiatu sprawuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej, mając na względzie dobro dziecka, dobro rodziny i uznając prymat rodziny w wychowaniu i socjalizacji dzieci.

Na terenie powiatu konińskiego, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.), funkcjonują następujące formy pieczy zastępczej:

- rodzina zastępcza spokrewniona,
- rodzina zastępcza niezawodowa,
- rodzina zastępcza zawodowa,
- rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego,
- rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna,
- rodzina zastępcza pomocowa,
- rodzinny dom dziecka.

1. Rodzinna piecza zastępcza:

Rodziny zastępcze	Liczba rodzin w 2019 r.	Liczba dzieci w 2019 r.
Spokrewnione	70	90
Niezawodowe	39	49
Zawodowe	8	33

Pogotowie	3	24
Specjalistyczna	2	4
Rodzinny dom dziecka	3	23
Łącznie	125	223

Źródło: dane PCPR Konin, Zespół ds. Pieczy Zastępczej

2. Nowe umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych w 2019 roku: 57 :

- spokrewnionych: **13**
- niezawodowych: **9**
- zawodowych: **13**
- zawodowych specjalistycznych: **2**
- pogotowia rodzinne: **14**
- rodzinne domy dziecka : **6**

3. Wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej w 2019 roku:

- **W roku sprawozdawczym pracowano z 37 wychowankami pieczy zastępczej w formie:**
 - partycypowania w opracowaniu indywidualnych programów usamodzielnienia dla 6 osób,
 - przeprowadzenia 24 modyfikacji opracowanych programów usamodzielnienia,
 - współpracy z opiekunami usamodzielnień wychowanków pieczy zastępczej,
 - wprowadzenia nowatorskich metod pracy socjalnej tj.: mapy usamodzielnienia, ankieta dot. oceny samodzielności wychowanka, koło życia, zespół ds. opracowania i ewaluacji IPU,
 - interwencji socjalnych,
 - mobilizowania do nauki szkolnej,
 - pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych,

- wspierania i wzmocnienia kompetencji zawodowych wychowanków,
- przygotowania do osiągnięcia pełnej samodzielności przez wychowanków.

4. Trwałe rozwiązanie sytuacji dziecka:

Na uwagę zasługuje fakt, iż dzięki interdyscyplinarnej, metodycznej pracy powiatu konińskiego dzieci nie trafiają do placówek opiekuńczo – wychowawczych i udaje się systematycznie, rokrocznie odbudowywać integralność rodziny. W roku sprawozdawczym trwałe pieczę zastępczą opuściło **18** dzieci.

- powrót do rodziców biologicznych: **16**
- adopcja: **2**
- umieszczenie w placówce opiekuńczo – wychowawczej: **0**

Sprawozdanie Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej stanowi odrębne sprawozdanie.

2. ZESPÓŁ ds. REALIZACJI ŚWIADCZEŃ I POMOCY INSTYTUCJONALNEJ

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności, orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub umieszczonego na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawie nieletnich.

Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka może dodatkowo otrzymać:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka,
- świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka,
- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki,

- środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego

- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.

Ponadto od 1 kwietnia 2016 roku rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na każde umieszczone dziecko w wieku do 18 roku życia przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zwany „dodatkiem wychowawczym”.

I UDZIELONE ŚWIADCZENIA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH I RODZINNYCH

DOMÓW DZIECKA

1. Świadczenia dla rodzin zastępczych spokrewnionych:

- 1.099 świadczeń, na kwotę 701.292,27 zł z tego :

- świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka:

976 świadczeń, na kwotę 667.508,60 zł

- dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności:

100 świadczeń, na kwotę 21.100,00 zł

- świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka:

8 świadczeń na kwotę 7.400,00zł

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka:

15 świadczeń, na kwotę 5.283,67zł

2. Świadczenia dla rodzin zastępczych niezawodowych:

- 511 świadczeń, na kwotę 495.346,62 zł z tego :

- świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka:

458 świadczeń, na kwotę 477.414,33 zł

- dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności:

38 świadczeń, na kwotę 8.018,00 zł

- świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka:

4 świadczenia na kwotę 5.500,00 zł

- dofinansowanie do wypożyczenia poza miejscem zamieszkania dziecka:

11 świadczeń, na kwotę 4.414,29 zł

3. Świadczenia dla rodzin zastępczych zawodowych:

- 544 świadczenia , na kwotę 450.557,10 zł z tego :

- świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka:

378 świadczeń, na kwotę 378.481,37 zł

- dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności:

119 świadczeń, na kwotę 25.109,00 zł

- świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami

przyjmowanego dziecka:

22 świadczenia na kwotę 20.125,23 zł

- środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego:

5 świadczeń, na kwotę 15.261,50 zł

- dofinansowanie do wypożyczenia poza miejscem zamieszkania dziecka:

19 świadczeń, na kwotę 8.580,00 zł

- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych :

1 świadczenie, na kwotę 3.000,00 zł

3. Świadczenia dla rodzinnych domów dziecka:

- 295 świadczeń , na kwotę 308.678,65 zł z tego :

- świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka:

243 świadczenia, na kwotę 252,553,20 zł

- dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności:

24 świadczenia, na kwotę 5.064,00 zł

- świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami

przyjmowanego dziecka:

6 świadczeń na kwotę 8.500,00 zł

- środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego:

6 świadczeń, na kwotę 30.061,45 zł

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka:

15 świadczeń, na kwotę 7.500,00zł

- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu

1 świadczenie, na kwotę 5.000,00zł

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało także w 2019 roku dodatek wychowawczy finansowany z dotacji celowej z budżetu państwa.

Ogółem wydatkowano na ten cel kwotę **811.568,53 zł**, wypłacono 1.669 świadczeń w tym:

-dla rodzin zastępczych spokrewnionych 816 świadczeń na kwotę 403.495,77 zł

-dla rodzin zastępczych niezawodowych 266 świadczeń na kwotę 131.227,95 zł

-dla rodzin zastępczych zawodowych 361 świadczeń na kwotę 166.042,40 zł

-dla rodzinnych domów dziecka 226 świadczeń na kwotę 110.802,41 zł

II Udzielone świadczenia dla wychowanków na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz na podstawie ustawy o pomocy społecznej

1. Pomoc dla osób usamodzielnianych z rodzin zastępczych

– **307 świadczeń dla 39 wychowanków na kwotę 191.410,64 zł, w tym:**

- pomoc na kontynuację nauki – 296 świadczeń na kwotę 152.140,64 zł

- pomoc na usamodzielnienie 7 świadczeń na kwotę 32.962,00 zł
- pomoc na zagospodarowanie 4 świadczenia na kwotę 6.308,00 zł

2. Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, domy dla matek z małymi dziećmi i kobiet w ciąży (realizowana na podstawie ustawy o pomocy społecznej)

– 1 osoba, 8 świadczeń, na kwotę 13.594,37 zł, w tym:

- pomoc na kontynuację nauki – 6 świadczeń na kwotę 3.016,37 zł
- pomoc na zagospodarowanie 2 świadczenia na kwotę 10.578,00 zł

III Środki finansowe uzyskane od gmin powiatu konińskiego na podstawie art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka, w wysokości 10% w pierwszym roku, 30% w drugim roku, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej:

- opłatę poniosło **14 gmin** za **143 dzieci**
- kwota pozyskana od gmin **531.056,39 zł**

Stare Miasto	45 274,75 zł
Skulsk	70 922,12 zł
Ślesin	83 059,40 zł
Sompolno	45 395,47 zł
Kleczew	34 541,40 zł
Kazimierz Biskupi	52 360,69 zł
Kramsk	35 888,53zł
Krzymów	13 003,34 zł
Rychwał	7 039,25 zł
Golina	30 919,34 zł

Wierzbiniek	56 188,29 zł
Grodziec	18 579,87 zł
Rzgów	1 875,63 zł
Wilczyn	36 008,31 zł

V Realizacja porozumień między powiatami, dotyczących dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka.

1. Opiekę i wychowanie na terenie powiatu konińskiego miało zapewnione **39 dzieci** z innych powiatów (Kolski, Poznański, Inowrocławski, Słupecki, Mogileński, Gnieźnieński, Turecki, Słubicki, Obornicki, Grójecki, Bytowski, Sępoleński) i miast (Konin, Poznań, Toruń, Mysłowice, Żory, Jastrzębie-Zdrój)

wpływy z usług (dochody z innych powiatów z tytułu porozumień) 453 067,29 zł

- Powiat Inowrocławski	47 801,37 zł
- Powiat Poznański	12 924,00 zł
- Powiat Kolski	15 800,26 zł
- Miasto Toruń	8 328,00 zł
- Miasto Mysłowice	8 328,00 zł
- Powiat Słupecki	17 156,00 zł
- Miasto Konin	136 356,40 zł
- Miasto Żory	25 384,00 zł
- Powiat Gnieźnieński	17 764,83 zł
- Miasto Jastrzębie Zdrój	15 156,00 zł
- Powiat Turecki	19 771,23 zł
- Powiat Słubicki	8 416,00 zł
- Powiat Obornicki	35 260,56 zł
- Powiat Mogileński	8 328,00 zł
- Powiat Bytowski	27 449,74 zł

- Powiat Grójecki	27 449,74 zł
- Miasto Chorzów	8 328,00 zł
- Powiat Sępoleński	13 065,16 zł

2. Z powiatu konińskiego umieszczonych było w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem **26 dzieci** w rodzinach zastępczych i z tego tytułu wydatki wyniosły **251.262,01 zł**

Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego 251 262,01 zł

od innych jednostek samorządu, w tym:

1. 11 porozumień z Miastem Konin 67 178,27 zł

Finansowanie pobytu dzieci z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Miasta Konina, w tym:

- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 25.04.2019 r. – 2 660,35 zł
- 1 dziecka za okres 26.03.2019 r. – 31.12.2019 r. – 6 380,32 zł
- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 12 624,00 zł
- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 12 624,00 zł
- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 8 328,00 zł
- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 8 328,00 zł
- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 7 905,60 zł
- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 8 328,00 zł

2. Porozumienie z Powiatem Kolskim 8 416,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Kolskiego za okres 01.01.2019 r. – 30.08.2019 r.

3. Porozumienie z Powiatem Tatrzańskim

12 624,00 zł Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Tatrzańskiego za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r.

4. 2 porozumienia z Powiatem Jarocińskim 18 936,00 zł

Finansowanie pobytu 2 dzieci z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Jarocińskiego, w tym:

- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 30.06.2019 r. – 6 312,00 zł
- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 12 624,00 zł

5. Porozumienie z Powiatem Krotoszyńskim 694,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Krotoszyńskiego za okres 01.01.2019 r.-31.01.2019 r.

6. 3 porozumienia z Powiatem Słupeckim 34 317,20 zł

Finansowanie pobytu 3 dzieci z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Słupeckiego, w tym:

- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 15 156,00 zł

- 1 dziecka za okres 24.01.2019 r. – 31.12.2019r. – 9 593,10 zł

- 1 dziecka za okres 24.01.2019 r. – 31.12.2019r. – 9 568,10 zł

7. 4 porozumienia z Powiatem Tureckim 17 035,80 zł

Finansowanie pobytu 2 dzieci z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Tureckiego

- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r.– 8 328,00 zł

- 1 dziecka za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r.– 8 707,80 zł

8. Porozumienie z Miastem Zabrze 8 328,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Miasta Zabrze za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019r.

9. Porozumienie z Powiatem Inowrocławskim 5 552,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Inowrocławskiego za okres 01.01.2019 r. – 30.08.2019r.

10. Porozumienie z Powiatem Żyrardowskim 8 328,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Żyrardowskiego za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019r.

11. Porozumienie z Miastem Bytom 31 421,48 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Miasta Bytom za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019r.

12. Porozumienie z Miastem Toruń 8 328,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Miasta Torunia za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019r.

13. Porozumienie z Powiatem Mogileńskim 13 024,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Mogileńskiego za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019r.

14. Porozumienie z Powiatem Żywieckim 8 328,00 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Żywieckiego za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019r.

15. Porozumienie z Powiatem Poznańskim 8 751,26 zł

Finansowanie pobytu 1 dziecka z powiatu konińskiego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Poznańskiego za okres 01.01.2019 r. – 31.12.2019.

- **26 dzieci** w rodzinach zastępczych i z tego tytułu wydatki wyniosły **251.262,01 zł**

- **2 dzieci** w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu interwencyjnego i z tego tytułu

VI Opłaty od rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń oraz dodatków. Szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalania opłaty od rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej określa Rada Powiatu, w drodze uchwały.

1. 8 rodziców biologicznych poniosło odpłatność **na kwotę 42.907,44 zł**
2. 158 rodziców biologicznych spełniło warunki do odstąpienia od ustalania opłat za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej.

OSRODEK PORADNICTWA RODZINNEGO I INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie został powołany w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w dniu 01.01.2006 roku. Prowadzi swoją działalność na podstawie ustawy z dnia 12.04 2004 roku o pomocy społecznej, zgodnie z którą do zadań powiatu należy m.in. prowadzenie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego i ośrodka interwencji kryzysowej.

Ośrodek w Ślesinie realizuje funkcje:

- 1) diagnostyczno-konsultacyjną poprzez rozpoznawanie sytuacji kryzysowej, jej charakteru, specyfiki oraz związanych z tym ewentualnych zagrożeń;
- 2) terapeutyczną poprzez krótkotrwałe oddziaływania ukierunkowane na poprawę funkcjonowania osób w kryzysie;

- 3) hostelową poprzez zabezpieczenie osobom noclegu w nagłych sytuacjach kryzysowych przez krótki okres czasu. Stałe posiłki, śniadania, obiady, kolacje mieszkaniec domu zapewnia sobie we własnym zakresie. Ośrodek wydaje środki czystości w nagłych sytuacjach kryzysowych.

Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie świadczy pomoc psychologiczną, prawną, doradczą w zakresie problemów rodzinnych i innych. Prowadzi swoją działalność od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 15.30 oraz całodobową interwencję kryzysową.

I. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Poradnictwo specjalistyczne jest czynnością podejmowaną przez doradców/specjalistów pomagającym osobom przeżywającym problemy, celem której jest optymalizacja życia małżeńskiego i rodzinnego. Problemy rodzinne to nie tylko przemoc, ale także konflikty małżeńskie, problemy wychowawcze, problem starości, brak prawidłowej komunikacji w rodzinie. Poradnictwo specjalistyczne dotyczy konsultacji psychologicznych, prawnych oraz poradnictwa rodzinnego. Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej obejmuje swoim zakresem cały powiat koniński. Osoby będące w trudnej sytuacji kryzysowej mogą uzyskać pomoc w Ośrodku, który mieści się w Ślesinie lub poprzez dyżur specjalistów w gminach powiatu konińskiego. Poniżej prezentujemy pomoc udzieloną przez specjalistów w Ośrodku oraz na terenie gmin w roku 2019.

1. Poradnictwo w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Ślesinie

Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie udziela pomocy wszystkim mieszkańcom powiatu konińskiego. Ośrodek mieści się w Ślesinie, dane zaprezentowane poniżej dotyczą konsultacji w Ośrodku i określają sprawy w zakresie problemów prawnych, psychologicznych, rodzinnych i innych. W roku **2019** r. z w Ośrodku Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie odbyło **196** konsultacji. Były to konsultacje zarówno osobiste jak również telefoniczne.

Tab.1. Ilość konsultacji z podziałem na gminy.

Miejsce zamieszkania/gmina	Płeć		
	Kobieta	Mężczyzna	Nieletni
Wilczyn	3	-	-
Kazimierz Biskupi	7	-	5
Ślesin	56	11	41
Konin	5	1	-
Skulsk	4	1	-
Rychwał	5	-	6
Kleczew	3	7	9
Wierzbinek	6	-	3
Golina	3	1	1
Krzymów	2	2	-
Sompolno	5	1	3
Kramsk	3	1	1
Inne (poza powiatem)			
Razem	102	25	69

Z tabeli 1 wynika, że z pomocy Ośrodka Poradnictwa Rodzinnego Interwencji Kryzysowej w Ślesinie korzystają mieszkańcy powiatu konińskiego. Najwięcej konsultacji w biurze Ośrodka dotyczyło mieszkańców gminy Ślesin. Warto także wskazać, że pracownicy Ośrodka odbywali także interwencje w środowisku lokalnym.

W tabeli 2 przedstawiamy charakterystykę konsultacji w Ośrodku Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie.

Tabela 2. Ilość konsultacji ze względu na jej rodzaj.

Charakter konsultacji	Ilość osób
Prośba o umieszczenie w Hostelu	1
Przemoc domowa	16
Przemoc rówieśnicza	3
Konflikty małżeńskie	8
Problemy lękowe	1
Problemy wychowawcze	60
Rozwód	2
Konflikty rodzinne	8
Problemy emocjonalne	43
Obniżenie nastroju	25
Samookaleczenia/próba samobójcza	6
Depresja	10
Uzależnienie od narkotyków	2
Uzależnienie od alkoholu	2
Problem choroby psychicznej	1
Trudności w pracy	1
Problemy rówieśnicze/ szkolne	5
Inne	2

Razem	196
--------------	------------

W roku 2019 najwięcej spraw w Ośrodku dotyczyło konsultacji w zakresie udzielenia problemów wychowawczych oraz problemów emocjonalnych. Warto wspomnieć, że konsultacje z zakresu psychologii możliwe są ze względu na stałą oferowaną pomoc psychologiczną. Konsultacje nie kończyły się na jednorazowym spotkaniu, ponieważ były stałym elementem oferowanej pomocy przez pracowników Ośrodka.

Poradnictwo w Ośrodku obejmuje również pomoc w tzw. **Telefonie zaufania**. W roku 2019 odbyto **35 konsultacji** telefonicznych w tym **5 konsultacji** dotyczyło przemocy domowej. Najwięcej konsultacji w telefonie zaufania dotyczyło **pomocy psychologicznej** oraz **problemów rodzinnych**.

Podczas interwencji w telefonie zaufania pracownicy Ośrodka w wielu przypadkach reagowali po godzinach służbowych. Jak widać z tabeli 3 na telefon zaufania dzwoniło nie tylko z powiatu konińskiego, ale także spoza powiatu konińskiego i z zagranicy (Niemcy).

Tabela 3. Ilość konsultacji w „telefonie zaufania”.

Miejsce zamieszkania/gmina	Płeć	
	Kobieta	Mężczyzna
Kłodawa	1	-
Konin	2	1
Ślesin	10	-
Babiak	-	1
Rychwał	-	1
Kleczew	2	-

Kazimierz Biskupi	2	-
Wilczyn	-	1
Przedecz	1	-
Stare Miasto	-	1
Grodziec	1	-
Sompolno	2	-
Golina	1	1
Koło	1	-
Poznań	-	1
Niemcy	1	1
Inne	2	1
Razem	26	9

Tabela 4. Rodzaj konsultacji w „telefonie zaufania”

Charakter konsultacji	Ilość konsultacji	Płeć	
		Kobieta	Mężczyzna
Problem przemocy	5	4	1
Problemy małżeńskie/konflikty	3	3	-
Rozwód	2	1	1

Umieszczenie w Hostelu	3	3	0
Problemy wychowawcze	2	2	0
Próba samobójcza	3	2	1
Problem opieki osób starszych	1	1	-
Problemy materialne, lokalowe	2	1	1
Prośba o interwencję	2	2	-
Problem seksualności	3	1	2
Kontakt z psychologiem	2	2	-
Problemy rodzinne	4	4	-
Uzależnienia od alkoholu	3	-	3
Razem	35	26	9

Jak można zaobserwować w tabeli 4 najwięcej konsultacji w „telefonie zaufania” dotyczyło sytuacji pomocy w przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz w problemach rodzinnych.

2. Dyżury specjalistów na terenach gmin.

Spotkania w gminach mają na celu pomoc osobom, którzy z różnych powodów nie mogą dotrzeć do specjalistów w Ośrodku.

W roku 2019 r. dyżury specjalistów w poszczególnych gminach przedstawiały się następująco:

- **prawnik** – dla mieszkańców powiatu w Ośrodku w Ślesinie oraz w PCPR Konin.
- **terapeuta uzależnień** – dla mieszkańców powiatu konińskiego w Ośrodku w Ślesinie.
- **psycholog** – Krzymów, Wilczyn, Kramsk, Kazimierz Biskupi, Kleczew, Golina, Wierzbiniek, Sompolno, Stare Miasto, Kramsk, Rychwał, Skulsk, Rzgów.

Warto zaznaczyć, że stała pomoc psychologiczna dostępna jest w Ośrodku Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie. Dlatego też dla mieszkańców Ślesina psycholog dyżurował w Ośrodku. Ponadto mieszkańcy powiatu konińskiego korzystają z pomocy psychologa podczas dyżurów psychologicznych w Miejskich i Gminnych Ośrodkach Pomocy Społecznej powiatu konińskiego. Psycholog dostępny był również w sytuacjach kryzysowych – interwencyjnych. Mieszkańcy gmin powiatu konińskiego mogli również skorzystać także z pomocy terapeuty uzależnień, który przyjmował w Ośrodku w Ślesinie. W zakresie terapii uzależnień i współuzależnień w roku 2019 odbyło **158 konsultacji**. Trzeba zauważyć, że z roku na rok konsultacje w zakresie uzależnień zwiększają się. Na przykład w roku 2018 konsultacji z terapeutą uzależnień **było 99**. Dlatego też w roku 2019 został wydłużony dyżur terapeuty w Ośrodku. W tym roku zdecydowaną kwestią tak licznych konsultacji było także to, że pracownik z Ośrodka Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej od maja 2019 uczestniczy w spotkaniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ślesinie. Z tego też względu większość konsultacji w tej kwestii dotyczy mieszkańców gminy Ślesin. Z pomocy terapeuty uzależnień korzystali także mieszkańcy gminy Kleczew, Wierzbiniek i Skulsk. Warto także odnotować, że w roku 2019 w zakresie terapii uzależnień **44 konsultacji dotyczyło kobiet, a 114 mężczyzn**.

Szczegółowe dane z dyżurów psychologa i prawnika przedstawia

my w tabeli 5.

Tabela 5. Ilość konsultacji podczas dyżurów specjalistów w/w gminach w rozbiciu na rodzaj pomocy.

Gminy	Specjalista	
	Specjalista prawa	Specjalista psychologii
Ślesin	13	-
Kleczew	3	40
Skulsk	2	5
Wilczyn	2	12
Stare Miasto	1	2
Kazimierz Biskupi	1	44
Wierzbiniek	1	29
Golina	4	49
Krzymów	2	10
Kramsk	6	1
Sompolno	1	15
Rychwał	1	25
Rzgów	1	9
Grodziec	2	-
Razem	40	241

Tabela 6. Ilość konsultacji/osób podczas dyżurów specjalistów w/w gminach w rozbiciu na rodzaj pomocy i płeć.

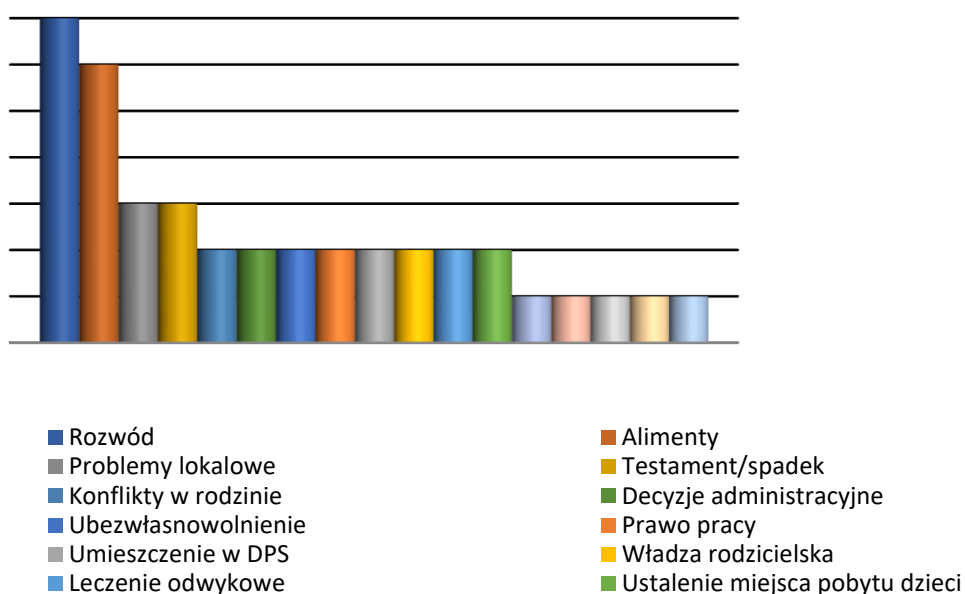
Specjalista							
Gminy	Psycholog				Prawnik		
	Kobie ta	Mężcz y- -zna	Niele tni	Raz em	Kobi eta	Mężcz y-- -zna	Raze m
Sompolno	3	10	2	15	-	1	1
Rzgów	5	4	-	9	1	-	1
Wilczyn	8	4	-	12	2	-	2
Krzymów	9	1	-	10	1	1	2
Rychwał	19	4	2	25	1	-	1
Golina	29	-	20	49	3	1	4
Kazimierz Biskupi	18	12	14	44	1	-	1
Wierzbinek	17	12	-	29	1	-	1
Skulsk	2	1	2	5	2	-	2
Kramsk	1	-	-	1	6	-	6
Stare Miasto	1	-	1	2	-	1	1
Kleczew	10	1	29	40	3	-	3
Ślesin	-	-	-	-	11	2	13
Grodziec	-	-	-	-	1	1	2
Razem	122	49	70	241	33	7	40

Jak wykazują dane z tabeli 5 i 6 specjaliści z Ośrodka Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie w gminach powiatu konińskiego podczas swoich dyżurów odbyli ogólnie - **281 konsultacji**. Konsultacje psychologiczne dla mieszkańców gminy Ślesin zostały zamieszczone w tabeli 1 i tabeli 2.

Wymienione powyżej konsultacje, w wielu przypadkach nie kończyły się na jednorazowym spotkaniu. Wielokrotnie, szczególnie w przypadku poradnictwa psychologicznego, spotykano się z osobami potrzebującymi podczas kolejnych dyżurów, aby pomóc im wyjść z trudnych problemów osobistych i sytuacyjnych. Podczas dyżurów odbyto także spotkania psychologiczne na bazie interwencji.

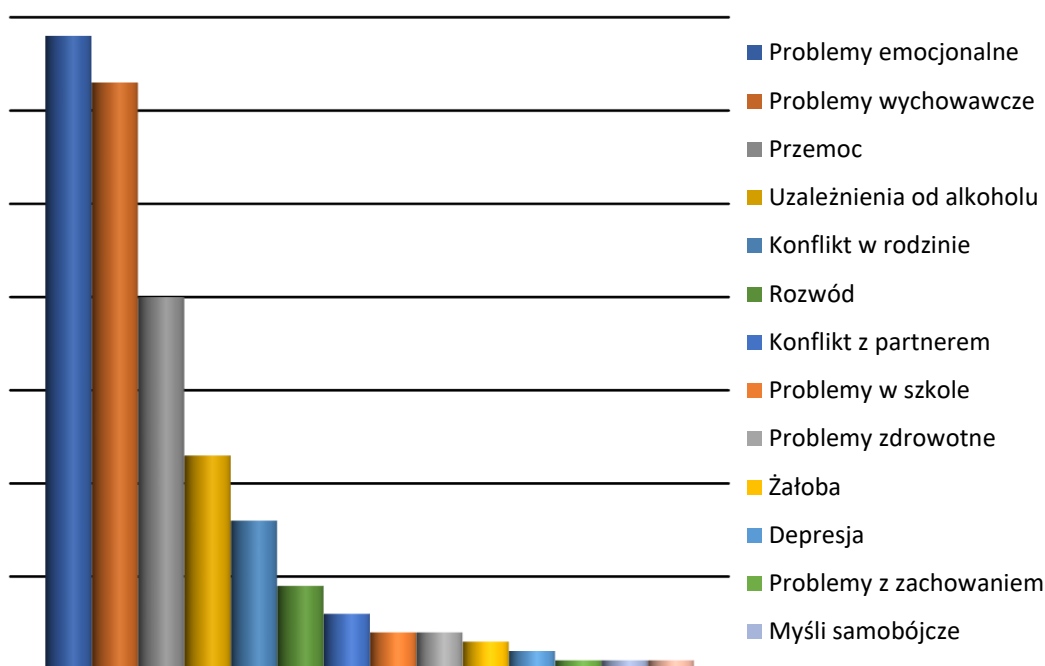
Poniżej przedstawiamy wyszczególnioną charakterystykę problemów z jakimi konsultowali specjaliści.

Wykres 1. Analiza spraw w zakresie prawa.

Z wykresu 1 możemy zaobserwować, że w konsultacjach w zakresie prawa w roku 2019 najwięcej spraw dotyczyło spraw rozwodowych - 7 oraz alimentów – 6.

Wykres 2. Analiza spraw w zakresie psychologii

Jak można zauważyć w wykresie 2 konsultacje w zakresie psychologii dotyczyły wielu problemów i w wielu przypadkach nie kończyły się na jednym spotkaniu. Najwięcej spraw dotyczyło problemów emocjonalnych, problemów wychowawczych oraz zjawiska przemocy domowej. Konsultacje psychologiczne jak wynika także z tabeli 6 oraz z powyższego wykresu dotyczyły także nieletnich. Były to m.in. takie problemy jak: problem rozvodu rodziców, problemy w szkole, problemy rodzinne, problem przemocy w rodzinie.

II. HOSTEL

W ramach działalności Ośrodka udzielane jest schronienie dla osób, które znalazły się w sytuacji kryzysowej i nie mogą przebywać dalej w swoim rodzinnym środowisku ze względu na zagrożenie ich życia i zdrowia. W Ośrodku dostępnych jest 12 miejsc hostelowych.

W sytuacji „przemocy gorącej”, bądź wystąpienia klęski żywiołowej przyjęcie do Hostelu następuje bez względu na porę dnia czy nocy.

Istotą funkcjonowania ośrodka jest wspólna praca z osobą doznającą przemocy (wyjście z sytuacji kryzysowej) z udziałem psychologa, prawnika, pedagoga. Celem nadrzędnym pobytu w Hostelach jest przerwanie czynnej przemocy i dążenie do usamodzielnienia się osób pokrzywdzonych, jednakże gdy zachodzi potrzeba osoby te również po opuszczeniu Hostelów korzystają z dalszego wsparcia pracowników i specjalistów Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

W 2019 roku ze schronienia w Hostelach skorzystało **22 osoby (7 kobiet, 2 mężczyzn i 13 małoletnich)**. Osoby przebywające w Hostelach były mieszkańcami gmin: **Rzgów** – 5 osób, **Ślesin** – 4 osoby, **Skulsk** – 2 osoby, **Kleczew** - 4 osoby, **Wierzbinek** – 3 osoby, **Golina** – 4 osoby.

Warto dodać, że pokoje hostelowe przez cały rok były zamieszkane przez osoby potrzebujące, a ich pobyt w wielu przypadkach trwał 3 miesiące.

III. DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA PRZEMOCY

1. Praca w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych.

W roku 2011 zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenach gmin powstały gminne zespoły interdyscyplinarne, których zadaniem jest „integrowanie i koordynowanie działań służb/institucji/specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie” (art. 9b ust. 2 pkt 1-5). Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie wspólnie z innymi przedstawicielami jednostek wskazanych w ustawie o składzie zespołów bierze czynny udział w pracach zespołów oraz grup roboczych. Pracownik Ośrodka został powołany przez sześć gminnych zespołów w: Rychwale, Kazimierzu Biskupim, Wilczynie, Starym Mieście oraz Rzgowie.

W roku 2019 pracownik Ośrodka Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie odbył czynny udział w pracach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych

w **Rychwale, Kazimierzu Biskupim, Rzgowie, Wilczynie, Starym Mieście, Krzymowie, Ślesinie.**

2. Praca ze sprawcami przemocy.

Realizowany przez powiat program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych stanowi integralną część całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uzupełnia różne formy interwencji prawnych oraz administracyjnych podejmowanych wobec osób stosujących przemoc.

W roku 2019 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie we współpracy z Ośrodkiem Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie przystąpiło do V Edycji Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy. Oferta dotycząca bezpłatnej pomocy sprawcom przemocy wysłana została do przedstawicieli instytucji pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy takich jak: Kierowników Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, Przewodniczących Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych, Prezesów Sadu Rejonowego i Okręgowego w Koninie, Komendanta Miejskiej Policji w Koninie, Kierowników i Komendantów Posterunków i Komisariatów Policji, Kierownikowi Sekcji Interwencji Kryzysowej MOPR w Koninie, Kierowników Zespołu Kurateli Sądowej w Koninie.

Program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie rozpoczęto w dniu **01.07.2019 r.** Miejszem zajęć była sala w Miejsko – Gminnym Ośrodku Kultury w Ślesinie. Do programu zostało zgłoszonych **7 mężczyzn**, z czego **2 ukończyło** program. W dniu **09 września 2019 roku** po przeprowadzeniu **70 godzin** zajęć grupowych i indywidualnych zakończono program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie.

Tab. 7 Miejsce zamieszkania uczestników.

Miejsce zamieszkania	Ilość osób zgłoszonych do programu	Ilość osób, które ukończyły program
Ślesin	5	2
Krzymów	1	-
Golina	1	-

Warto przypomnieć, że była to już V edycja programu. Pierwsza edycja programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy odbyła się w roku 2014. W dotychczasowych edycjach program uczestniczyło łącznie **47 mężczyzn** z czego **24 mężczyzn** ukończyło program.

3. Interwencje w środowisku

Ważnym działaniem Ośrodka są także interwencje kryzysowe w środowisku lokalnym w sytuacjach pilnych.. W roku 2019 pilne interwencje dotyczyły gminy Kramsk oraz Rzgowa. W przypadku gminy Kramsk interwencje polegały na pomocy psychologicznej dla dzieci szkolnych wobec zdarzenia zabójstwa ich kolegi. W gminie Rzgów podjęto interwencje mediacji dla małżeństwa.

IV. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE.

Jednym z celów Ośrodka Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie w roku 2019 były działania o charakterze profilaktyczno - szkoleniowym. Przede wszystkim zamierzeniem kierownictwa PCPR i Ośrodka było poszerzenie wiedzy i uzyskanie większych kompetencji przez specjalistów z powiatu konińskiego. Uczestnikami warsztatów i szkoleń byli kierownicy, pracownicy socjalni, asystenci rodzinni z Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, policjanci, kuratorzy zawodowi z Sądu Rejonowego w Koninie, pracownicy PCPR Konin. Poniżej przedstawiamy wspomniane działania i ilość uczestników.

Konferencja, szkolenia i warsztaty.

Jednym z celów Ośrodka Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie w roku 2019 były działania o charakterze profilaktyczno - szkoleniowym. Przede wszystkim zamierzeniem kierownictwa PCPR i Ośrodka było poszerzenie wiedzy i uzyskanie większych kompetencji przez specjalistów z powiatu konińskiego. Ponadto pracownicy Ośrodka sami podejmowali szkolenia specjalistyczne, aby móc skuteczniej realizować działania pomocowe Ośrodka.

Tab. 8. Szkolenia i warsztaty.

Nazwa działania	Termin	Ilość osób	Placówki
Superwizja grupowa dla specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	25.04.2019	6	OPRiIK Ślesin, MOPS Kalisz, OIK Łądek
Superwizja grupowa dla specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	23.05.2019	6	OPRiIK Ślesin, MOPS Kalisz, OIK Łądek
Grupa Wsparcia dla asystentów rodziny	13.06.2019	10	Ośrodki Pomocy Społecznej - Rzgów, Sompolno, Rychwał, Ślesin, Skulsk, Kazimierz Biskupi, Wilczyn
Superwizja grupowa dla specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	13.06.2019	6	OPRiIK Ślesin, MOPS Kalisz, OIK Łądek
Grupa Wsparcia dla asystentów rodziny	30.09.2019	11	Ośrodki Pomocy Społecznej – Krzymów, Wierzbinek, Kazimierz Biskupi, Skulsk, Rzgów, Sompolno, Ślesin, Golina
Wykład ekspercki – Czego się boją nasze dzieci? – diagnoza, terapia, profilaktyka zaburzeń lękowych.	08.10.2019	21	OPRiIK, GOPS – Sompolno, Kramsk, Golina, Kazimierz Biskupi, Stare Miasto, Kleczew, Wilczyn, Krzymów, PCPR, SP Wilczyn, SP Ślesin

Reasumując zakres profilaktyczny trzeba podkreślić, że działania związane z udziałem specjalistów z powiatu konińskiego w realizowanych przez Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i interwencji Kryzysowej w Ślesinie w 2019 roku szkoleniach

i warsztatach miały głównie na celu podniesienie i zdobycie wiedzy w zakresie pomagania osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Wiedza z zakresu przeciwdziałania przemocy i integralna współpraca podmiotów działających w obszarze pomagania może być bardzo ważna w sytuacjach natychmiastowego reagowania. Ponadto pracownicy Ośrodka wciąż podnoszą swoje kwalifikacje, aby móc coraz bardziej profesjonalnie udzielać mieszkańcom powiatu konińskiego należytej pomocy. W roku 2019 kierownik Ośrodka Jacek Biskupski na Dolnośląskiej Szkole Wyższej we Wrocławiu uzyskał stopień doktora nauk społecznych, a psycholog Przemysław Radoszewski ukończył studia podyplomowe z zakresu interwencji kryzysowej na Uniwersytecie SWPS we Wrocławiu.

V. RELIZACJA ZADAŃ MA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH (PFRON)

Analiza zadań zrealizowanych przez Powiat Koniński w roku 2019

W ramach rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych katalog zadań przedstawia się następująco:

Ogółem środki PFRON

Plan 4.004.141,00

Wykorzystane 4.004.141,00

1. Likwidacja barier architektonicznych

W roku 2019 wpłynęły 72 wnioski. Do rozpatrzenia zakwalifikowano 28 osób, które spełniały przesłanki do uzyskania dofinansowania. Były to osoby znajdujące się w najgorszej sytuacji zarówno zdrowotnej jak i mieszkaniowej. Zrealizowano 28 wniosków na łączną kwotę 184.222,00 zł (w tym 3 wnioski dla niepełnosprawnych dzieci na kwotę 26500,00 zł). Wnioski w przeważającej mierze dotyczyły dostosowania pomieszczenia łazienkowego do potrzeb osób niepełnosprawnych, poprzez ich modernizację oraz wyposażenie w odpowiedni sprzęt pomocniczy oraz schodolazy dla wózków.

2. Likwidacja barier technicznych i w komunikowaniu się.

W roku 2019 do PCPR wpłynęło 21 wniosków. Dotyczyły one głównie zakupu sprzętu komputerowego oraz podnośników (15 umów na kwotę 50163,00).

3. Turnusy rehabilitacyjne.

W 2019 roku do PCPR wpłynęło 160 wniosków na dofinansowanie do uczestnictwa

w turnusie rehabilitacyjnym, w tym dla 95 opiekunów. Dofinansowanie wypłacono 244 osobom wraz z opiekunami, na łączną kwotę 148 253,00 zł z tego:

	Dorośli uczestnicy turnusów	Opiekunowie osób dorosłych	Dzieci i młodzież	Opiekunowie dzieci i młodzieży
Liczba uczestników	68	43	22	22
kwota	75196	31475	24947	16635

4. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Kalendarium imprez na rok 2019 z dofinansowaniem ze środków PFRON wyglądało następująco

Lp	Wnioskodawca	Nazwa imprezy	kwota dofinansowania
1	Fundacja Mielnica	Piłka na plaży	2400
2	Fundacja OTWARCIE	Nauka pływania i zajęcia sportowe	7000
3	Fundacja Mielnica	Biwak dla rodziców z dziećmi	6750
4	Fundacja Mielnica	Artystyczne spotkania	8747

5	Diabetycy	Wycieczka	2873
6	Sprawni Razem	Mistrzostwa Polski w badmintonie	7000
7	PTSR	Wycieczka na Dolny Śląsk	6441
8	Fundacja Nowe Życie	Turniej w kręgle	4462
Razem			45673,00

5. Dofinansowanie kosztów funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej

Na terenie Powiatu konińskiego funkcjonuje 5 Warsztatów Terapii Zajęciowej:

Warsztat	Liczba osób	Podmiot prowadzący	Kwota dofinans. PFRON	Kwota dofinans. Powiat	Kwota dofinans. ogółem
Warsztat Terapii Zajęciowej w Ignacewie	30	Fundacja Otwarcie	459940	70426	530366
Warsztat Terapii Zajęciowej w Wilczynie	35	Prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną	633360	98700	732060
Warsztat Terapii Zajęciowej w Mielnicy Dużej	30	Prowadzony przez Fundację Mielnica	542880	84600	627480
Warsztat Terapii Zajęciowej w Paprotni	35	Stowarzyszenie Razem Aktywni	633360	98700	732060
Warsztat Terapii	30	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	542880	84600	627480

Zajęciowej w Nieborzynie					
RAZEM	160		2812420,00	437026	3249446,00

W roku 2019 miesięczny koszt uczestnictwa jednej osoby w Warsztacie Terapii Zajęciowej wyniósł 1.692,42 zł.

6. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym .

W ramach tego programu złożono 665 wniosków na kwotę 1.233.563,48 zł. Wydatkowano kwotę 663.410,00 zł

	Dorośli	Dzieci i młodzież
Liczba wniosków	601	72
Kwota dofinansowania	462 877,17	200 532,83

Dofinansowano między innymi:

- aparaty słuchowe dla dorosłych, dzieci i młodzieży
- wózki inwalidzkie
- materace przeciwodleżynowe, protezy, obuwie ortopedyczne, cewniki, pieluchomajtki, balkoniki, kule, gorsety, foteliki, itp.
- urządzenia pionizujące

W ramach dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, podpisano 31 umów na łączną kwotę 42 294,31 zł.

Dofinansowano m.in.:

- rowerki stacjonarne,
- mata do ćwiczeń
- wałki do ćwiczeń

- rowery trójkołowe,
- aparaty do masażu limfatycznego.

7. Rehabilitacja zawodowa.

W ramach rehabilitacji zawodowej w roku 2019 dofinansowano

- 3 stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych łącznie 60000,00 zł
- 2 dotacje na działalność gospodarczą łącznie 40000,00

8. Środki pozyskane przez Powiat

Wyrównywanie Różnic Między Regionami III

1. kwota 80.000,00 zł dofinansowania do zakupu środka transportu na rzecz gminy Golina
2. kwota 80.000,00 zł dofinansowania do zakupu środka transportu na rzecz WTZ Paprotnia
3. kwota 80.000,00 zł dofinansowania do zakupu środka transportu na rzecz WTZ Wilczogóra
4. kwota 80.000,00 zł dofinansowania do zakupu środka transportu na rzecz WTZ Mielnica Duża
5. kwota 80 000,00 zł dofinansowania do zakupu środka transportu na rzecz DPS w Ślesinie

9. Aktywny Samorząd :

- **Moduł II.**

W roku 2019 wpłynęły 64 wnioski na pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym na kwotę 225 966,00 zł przyznano 200 000,00 zł

- **Moduł I**

W roku 2019 wpłynęły 63 wnioski na kwotę 309 729,00 zł

W ramach realizacji obszarów:

- A1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- A2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat B, A3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy innej kategorii ,
- B1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego, jego elementów i oprogramowania,
- B2 – dofinansowanie do szkoleń w zakresie nabytego sprzętu,
- B3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego, jego elementów i oprogramowania,
- B4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego, jego elementów i oprogramowania,
- C1 – dofinansowanie do zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- C2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka lub skutera elektrycznego,
- C3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- C5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej)

Przyznano dofinansowania w kwocie 289335,00 zł.

10. Program Opieka wytchnieniowa – edycja 2019

Program kierowany jest do dzieci i osób niepełnosprawnych, których członkowie rodzin lub opiekunowie wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu opieki oraz podniesienia umiejętności i wiedzy w zakresie opieki nad tymi osobami.

Dotyczy on członków rodzin lub opiekunów sprawujących osobistą, bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia,

rehabilitacji i edukacji oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Jego głównym celem jest zapewnienie wsparcia w zakresie usługi opieki wytchnieniowej, czyli umożliwienie członkom rodzin lub opiekunom uzyskania doraźnej, czasowej pomocy m.in. poprzez odciążenie ich w wykonywaniu dotychczasowych obowiązków lub zapewnienie zastępstwa, dzięki któremu opiekunowie zyskają czas dla siebie.

Powiat Koniński przystąpił do Programu Opieka wytchnieniowa po raz pierwszy w 2019 r.

Jego realizacja polegała na świadczeniu dla rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych usług opieki wytchnieniowej, specjalistycznego poradnictwa, tj. wsparcia psychologicznego lub terapeutycznego oraz nauki w zakresie pielęgnacji, rehabilitacji i dietetyki:

- a) z programu skorzystało 24 niepełnosprawnych mieszkańców gmin: Golina, Grodziec, Kazimierz Biskupi, Kleczew, Kramsk, Krzymów, Rychwał, Skulsk, Sompolno i Ślesin;
- b) przyznana w ramach opieki wytchnieniowej pomoc wyniosła łącznie 1 915 godzin;
- c) na realizację programu przeznaczono **76 600,00 zł**:
 - 61 300,00 zł stanowiło dofinansowanie Wojewody Wielkopolskiego;
 - 15 320,00 zł stanowiło wkład własny powiatu konińskiego.

VI. Współpraca PCPR z instytucjami i organizacjami

1. Współpraca z Sądem Rodzinnym:

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dyrektor PCPR zobowiązany jest do współpracy z sądem w sprawach dotyczących opieki i wychowania dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. W związku z tym na bieżąco realizujemy postanowienia sądu w sprawie umieszczenia dzieci w rodzinie zastępczej. Ponadto przekazujemy informacje i opinie dotyczące funkcjonowania dzieci umieszczonych w placówkach i rodzinach zastępczych oraz częstotliwości kontaktów rodziców biologicznych. W imieniu PCPR Kierownik Zespołu ds. Pieczy Zastępczej w roku 2019 wielokrotnie osobiście kontaktowała się z sędziami

Sądu Rodzinnego w celu omówienia problemów związanych z umieszczaniem dzieci oraz zasad współpracy. Poza tym na bieżąco pracownicy kontaktują się z kuratorami sądowymi w sprawach dotyczących dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

2. Współpraca z samorządami na szczeblu gminnym:

W roku 2019 odbyły się spotkania z kierownictwem miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej z powiatu konińskiego dotyczące m.in.:

- przygotowania partnerskiego projektu dotyczącego usług społecznych w powiecie konińskim współfinansowanego ze środków EFS w ramach WRPO 2014-2020
- Dnia Pracownika Socjalnego
- szkoleń asystentów rodzinnych

Pracownik Ośrodka Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej uczestniczył w spotkaniach grup roboczych Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych w zakresie spraw dotyczących przemocy w rodzinie. Zawarto porozumienia z 13 samorządami gminnymi dot. realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach realizacji zadań PCPR współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej w sprawach umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

3. Współpraca z placówkami oświatowymi:

Zespół ds. Pieczy Zastępczej realizując postanowienia Sądu Rodzinnego w sprawie umieszczania nieletnich w rodzinach zastępczych bądź w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na bieżąco współpracuje z pedagogami szkół, do których nieletni uczęszczają zasięgając opinii dotyczącej postępów w nauce i zachowania oraz współdziałając w rozwiązywaniu poważnych problemów wychowawczych. Pedagodzy ze szkół uczestniczą w organizowanych przez PCPR posiedzeniach Zespołu Wsparcia Dziecka i Rodziny dla powiatu konińskiego.

4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi:

Na terenie powiatu konińskiego funkcjonuje wiele organizacji non-profit, działających na rzecz osób niepełnosprawnych, z czego kilkanaście aktywnie współpracuje z PCPR. W głównej mierze współpraca polega na prowadzeniu zadań zleconych lub powierzonych dotyczących prowadzenia placówek dla osób niepełnosprawnych, a także dofinansowaniu ich działalności w zakresie kultury, sportu i turystyki, m.in.

prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej , środowiskowych domów samopomocy, organizacja Powiatowych Dni Rodziny i Dni Rodzicielstwa Zastępczego.

VII. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art.112 ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej PCPR przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej

Wykaz potrzeb na 2020 rok jest następujący:

1. W zakresie infrastruktury:

a) sukcesywna wymiana sprzętu komputerowego oraz oprogramowania. Posiadane komputery są w większości wyeksploatowane i przestarzałe, istnieje konieczność stopniowej wymiany komputerów i urządzeń drukujących.

2. W zakresie szkoleniowym:

- a) sporządzanie sprawozdawczości w zakresie zasobów pomocy społecznej ,
- b) współpraca z asystentami rodzinnymi oraz opracowywanie planów pomocy dziecku i rodzinie, realizacja zadań koordynatorów,
- c) praca z rodziną z problemem przemocy,
- d) ochrona danych osobowych

3. W zakresie programowym i zadaniowym:

- a) koordynowanie i monitorowanie realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych;
- b) wdrożenie Powiatowego Programu na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2020-2025;
- c) realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawcy przemocy domowej,
- d) przygotowanie we współpracy z gminami i partnerami NGO strategii deinstytucjonalizacji usług społecznych świadczonych w powiecie konińskim
- e) przystąpienie do realizacji programu „Wyrównywania szans między regionami ”;
- f) realizacja programu Aktywny Samorząd,
- g) tworzenie rodzin zastępczych i pomocowych;
- h)pozyskanie nowych rodzin zastępczych zawodowych zgodnie z limitem;
- i)szkolenie PRIDE kandydatów na rodziny zastępcze;
- j) rozwijanie form opieki wytchnieniowej.

VIII. Szczególne wydarzenia/osiągnięcia w roku 2019

1. W 2019 roku na Kongresie Rodzicielstwa Zastępczego w Warszawie powiat koniński znalazł się w gronie czterech samorządów w kraju uhonorowanych przez Koalicję na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej „za powierzanie dzieci wyłącznie do rodzinnych form pieczy zastępczej”.

Na terenie powiatu udaje się z sukcesem rozwijać rodzinną pieczę zastępczą, dzięki czemu żadne dziecko, bez względu na wiek, nie przebywa w pieczy instytucjonalnej.

2. Od 10 do 11 kwietnia 2019 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie było organizatorem i gospodarzem II Ogólnopolskiego Spotkania Organizatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej i jednostek samorządu terytorialnego w Licheniu, w którym udział wzięło ok. 150 przedstawicieli Organizatorów pieczy zastępczej z całego kraju.

3. Uzyskanie dofinansowania i wdrożenie nowej formy pomocy dla osób niesamodzielnych i ich opiekunów : opieka wytchnieniowa. Z programu skorzystało 24 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu, zrealizowano łącznie 1915 godzin pomocy specjalistów.

4. Partnerstwo Powiatu Konińskiego w projekcie współfinansowanym ze środków UE w ramach WRPO 2020+ projekt Dziennego Domu Opieki medycznej w Starym Mieście – dla mieszkańców powiatu konińskiego. Projekt uzyskał dofinansowanie.

5. Przeprowadzenie szkolenia warsztatowego dla 50 pracowników PCPR z całej Polski z obsługi Programu SOW- Systemu Obsługi Wnioskodawców PFRON. Udział pracownika PCPR w pracach grupy roboczej nad doskonaleniem i wdrażanie programu – na zaproszenie PFRON w Warszawie.

|?

